

Metodika pro meziroční úpravu výše zelených bonusů na elektřinu

Komentář k metodice

Energetický regulační úřad (ERÚ) zveřejnil v minulých letech společně s cenovým rozhodnutím metodiku, kterou uplatnil pro výpočet tzv. ekvivalentní ceny elektřiny (ECSE), která je určující pro stanovení výše ročních zelených bonusů na následující rok (OZE, KVET do 5 MW) a dále metodiku pro stanovení výše předpokládané ceny odchylky, která slouží k stanovení výše hodinového zeleného bonusu. Tuto metodiku použil ERÚ také ke stanovení ECSE a výše odchylky v minulém roce (na rok 2020).

Záměrem samotné metodiky je minimalizovat dopad nákladů spojených s podporou POZE na konečného spotřebitele a státní rozpočet a současně udržet významný podíl elektřiny z OZE v tržním prostředí.

V metodice ERÚ zohlednil četné připomínky z veřejných konzultačních procesů k cenovým rozhodnutím za předcházející období a z veřejných konzultačních procesů k aktualizaci této metodiky.

Na základě zveřejnění vypořádání připomínek z prosince 2019 se potvrzuje sjednocení délky rozhodného období pro určení průměrné ceny elektřiny a plynu na leden – červen roku, ve kterém se o stanovení podpory rozhoduje, s aplikací poprvé pro stanovení cen na rok 2022. Na rok 2021 zůstává zachované období měsíce srpna pro elektřinu a období leden – červen pro průměrnou cenu plynu.

Další změna se dotýká úpravy koeficientů pro stanovení ECSE, ke které došlo na základě analýzy trhu realizované ERÚ v roce 2020, a změny výchozího burzovního produktu v případě stanovení ECSE na elektřinu z KVET, s aplikací pro stanovení výše zelených bonusů na elektřinu pro rok 2021 a dále.

Cílem zveřejněné metodiky je v budoucím období poskytovat investorům stabilní prostředí, a pokud nedojde k významným změnám na trhu, které by si vynutily další úpravu metodiky, bude Úřadem postupovat na základě této metodiky minimálně po dobu 3 let.

Metodika bude také základem pro stanovení metodiky na další navazující období s novými schémata podpory. Předpokládá se také její rozšíření o další kategorie POZE dle aktualizovaného znění zákona č. 165/2012 Sb. (zákon o podporovaných zdrojích energie).

1. Metodika pro meziroční úpravu ročního zeleného bonusu na elektřinu z OZE a DEZ

Ekvivalentní cena silové elektřiny (ECSE) představuje rozdíl mezi výkupní cenou (VC) a ročním zeleným bonusem (ZB). Zelené bonusy musí být podle zákona č. 165/2012 Sb. stanoveny tak, aby výše ročního zeleného bonusu na elektřinu pokryla pro daný druh obnovitelného zdroje alespoň rozdíl mezi výkupní cenou a očekávanou průměrnou roční hodinovou cenou. Roční zelené bonusy na elektřinu z obnovitelných zdrojů energie jsou stanoveny podle následujícího vzorce.

$$ZB = VC - ECSE_{OZE}$$

Základem pro stanovení ECSE je cena silové elektřiny na lipské energetické burze EEX (www.eex.com). Ekvivalentní cena silové elektřiny se stanoví jako **aritmetický průměr tzv. závěrečných cen** (settlement price) produktu BL CAL YY - Phelix Power Futures pro obchodní zónu DE na následující kalendářní rok (při stanovení ceny na rok 2021 tedy BL CAL 21), **za období srpen (na rok 2021), leden až červen (na rok 2022) kalendářního roku, ve kterém se o výši podpory rozhoduje.** Vypořádací ceny jsou převedeny z EUR/MWh na CZK/MWh podle devizových kurzů vyhlášených Českou národní bankou pro příslušné dny.

Výsledná výše hodnoty $ECSE_{OZE}/ECSE_{DEZ}$ je pak dána dle následujícího vzorce:

$$ECSE_{OZE/DEZ} = PRM_{BL\ CAL\ YY} * k_{ECSE\ OZE(DEZ)}$$

kde:

$PRM_{BL\ CAL\ YY}$ = aritmetický průměr produktu BL CAL YY za období srpen (na rok 2021), leden až červen (na rok 2022),

$k_{ECSE\ OZE}$ = koeficient $ECSE_{OZE\ (DEZ)}$ pro jednotlivé druhy podporovaných zdrojů energie,

Tabulka č. 1: Výše koeficientů

Druh OZE a důlní plyny	Koeficient ECSE pro jednotlivé druhy OZE a důlní plyny od roku 2021
Větrné elektrárny	0,8
Malé vodní elektrárny	
Fotovoltaické elektrárny do 30 kW	0,85
Fotovoltaické elektrárny nad 30 kW	
Skládkový plyn, kalový plyn	0,93
Bioplynové stanice, biomasa	
Důlní plyn (OZE/DEZ)	

2. Metodika pro meziroční úpravu ročního zeleného bonusu na elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla ve výrobnách s instalovaným výkonem do 5 MWe

Stanovení ceny paliva (zemního plynu)

Výpočet předpokládané ceny zemního plynu pro kalkulaci KVET

$C_{ZP} =$ DISTRIBUCE (platba za odebraný plyn + denní rezervovaná kapacita) +

CENA ZA SLUŽBY OTE +

KOMODITA (cena z EEX + prodejní náklady)

a. Výpočet ceny za distribuci

Pro výpočet regulovaných cen za distribuci plynu je uvažováno s parametry spotřeby plynu ve výrobnách KVET, které vystupují do výpočtu **s váhami jednotlivých regionálních distribučních soustav 6 : 2 : 1 (Gasnet : PPD : E.OND)**, kdy dané váhy představují poměr odběrných míst v jednotlivých distribučních společnostech. Zvolené distribuční společnosti obsluhují drtivou většinu odběrných míst v ČR.

Při výpočtu regulované složky ceny plynu se nerozlišuje, zda je výrobná KVET připojena na místní síť nebo na dálkovod. U všech výroben je uvažováno připojení k místní síti.

Pro výpočet referenčních plateb za distribuci jsou použity regulované platby platné v roce, ve kterém se o podpoře rozhoduje.

b. Výpočet ceny za služby OTE

Další regulovanou složkou ceny, kterou platí zákazníci a je přičítána k ceně za distribuci, je aktuálně známá **cena za zúčtování** (cena za činnost operátora trhu). Cenu za zúčtování, kterou hradí zákazníci podle množství spotřebovaného plynu. Použita je výše ceny za služby OTE platná v roce, ve kterém se o podpoře rozhoduje.

c. Cena za komoditu

Pro stanovení neregulované ceny dodávky plynu se používá hodnota stanovená jako **aritmetický průměr tzv. závěrečných cen** (settlement price) produktu „Calender“ (Cal_YY), tj. ročního produktu na následující kalendářní rok, konkrétně pro zónu NCG, tj. EEX – NCG – Cal_YY), **za období leden – červen roku, ve kterém se o stanovení podpory rozhoduje.**

Vypořádací ceny jsou převedeny z EUR/MWh na CZK/MWh podle devizových kurzů vyhlášených Českou národní bankou pro příslušné dny. Vypořádací ceny jsou dále navýšeny o 2 € k zohlednění přiměřených prodejních nákladů obchodníka.

Stanovení ekvivalentní ceny silové elektřiny pro kalkulaci KVET

Základem pro stanovení ECSE je aktuální cena silové elektřiny na lipské energetické burze EEX (www.eex.com). Ekvivalentní cena silové elektřiny se stanoví jako **aritmetický průměr tzv. závěrečných cen** (settlement price) produktu BL CAL YY (base load) - Phelix Power Futures pro obchodní zónu DE na následující kalendářní rok (při stanovení ceny na rok 2021 tedy BL CAL 21), **za období srpen (na rok 2021), leden až červen (na rok 2022) kalendářního roku, ve kterém se o výši podpory rozhoduje.**

Vypořádací ceny jsou převedeny z EUR/MWh na CZK/MWh podle devizových kurzů vyhlášených Českou národní bankou pro příslušné dny.

Výsledná výše hodnoty $ECSE_{KVET}$ je pak dána dle následujícího vzorce:

$$ECSE_{KVET} = PRM_{BL\ CAL\ YY} * k_{ECSE\ KVET}$$

kde:

$PRM_{BL\ CAL\ YY}$ = aritmetický průměr produktu BL CAL YY za období srpen (na rok 2021), leden až červen (na rok 2022),

$k_{ECSE\ KVET}$ = koeficient $ECSE_{KVET}$

Tabulka č. 2: Výše koeficientu KVET

Druh POZE	Koeficient ECSE pro KVET
Kombinovaná výroba elektřiny a tepla do 5 MW	1,15

3. Metodika pro meziroční úpravu hodinového zeleného bonusu na elektřinu z obnovitelných zdrojů energie – stanovení průměrné předpokládané ceny odchylek

Výše hodinového zeleného bonusu se stanoví na základě zákona postupem podle vzorce v příloze č. 22 k vyhlášce ERÚ č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů. Do výpočtu vstupuje výše výkupní ceny elektřiny z konkrétního obnovitelného zdroje stanovená Úřadem, výše hodinové ceny elektřiny na denním trhu (tržní cena) zveřejněná operátorem trhu a výše průměrné předpokládané odchylky.

ERÚ využívá pro účely stanovení průměrných cen odchylek regulační výkazy povinně vykupujících obchodníků. Průměrná předpokládaná cena odchylky pro obnovitelné zdroje energie je vypočítána z predikcí vyrobeného množství elektřiny ze dne d-1 a skutečného vyrobeného množství elektřiny ze dne d na datech od povinně vykupujících obchodníků s elektřinou vykázaných v rámci regulačního výkaznictví za poslední ukončený kalendářní rok. Dále do výpočtu průměrné ceny odchylky vstupuje zúčtovací cena odchylky, zúčtovací cena protiodchylky, velikost systémové odchylky a marginální cena z roční zprávy o trhu vydávané operátorem trhu, společností OTE, a.s.

Výpočet průměrné ceny odchylky, která je předmětem každoroční aktualizace, probíhá samostatně pro tři kategorie:

- výroba elektřiny z větrných elektráren,
- výroba elektřiny z elektráren využívajících sluneční záření,
- výroba elektřiny z ostatních zdrojů.

Pro každou kategorii je pro každou hodinu v roce vypočtena velikost odchylky jako rozdíl skutečného vyrobeného množství elektřiny za všechny povinně vykupující obchodníky s elektřinou v den d a plánovaného vyrobeného množství elektřiny za všechny povinně vykupující obchodníky s elektřinou v den $d-1$. Pro výpočet vícenákladů na odchylku v dané hodině je následně velikost odchylky z obnovitelných zdrojů vynásobena zúčtovací cenou odchylky nebo zúčtovací cenou protiodchylky podle porovnání odchylky z obnovitelných zdrojů a systémové odchylky. Pokud je odchylka z obnovitelných zdrojů ve stejném směru jako systémová odchylka, vznikají náklady na odchylku. Pokud je odchylka z obnovitelných zdrojů v opačném směru než systémová odchylka, vznikají výnosy z protiodchylky. Zúčtovací cena odchylky a zúčtovací cena protiodchylky vstupující do výpočtu průměrné ceny odchylky je ponížena o marginální cenu. Celkové vícenáklady na odchylku jsou součtem hodinových vícenákladů na odchylku. Průměrná předpokládaná cena odchylky pro danou kategorii obnovitelných zdrojů je následně vypočtena jako podíl celkových vícenákladů na odchylku pro danou kategorii a skutečného vyrobeného množství elektřiny v dané kategorii.

Výše průměrné předpokládané ceny odchylky v CR POZE

Vzhledem k tomu, že v posledních letech dochází k setrvalému snižování výroby ve formě výkupní ceny, snižuje se také datový základ pro stanovení reprezentativní předpokládané ceny odchylek, což je patrné především v kategorii větrných elektráren a v kategorii ostatních zdrojů u biomasy a bioplynu.

Z uvedených důvodů přistoupil ERÚ ke změně způsobu stanovení předpokládaných cen odchylek a od roku 2018 ceny průměrných předpokládaných odchylek, které zveřejňuje pro jednotlivé kategorie OZE v cenovém rozhodnutí POZE, stanoví jako klouzavý aritmetický průměr z vypočtených ročních hodnot průměrných předpokládaných cen odchylek za poslední 3 roky.